

lobkyně domáhá, jest výbavou, a neprávem míní dovolatel, že bytové a hospodářské zařízení jest čítati k němu a že sdílí též jeho osud. Nehledíc k tomu, že žalovaný ani netvrdil, že v souzeném případě bylo zřízeno věno, muselo by věno býti zřízeno notářským spisem, má-li býti žalovatelné. Správným je i názor odvolacího soudu, že se manželka může kdykoli domáhati vydání výbavy. Podle § 1237 obč. zák. podrží manželka, nebylo-li zvláštní úmluvy o upotřebení jejího jmění, své dřívější vlastnické právo. Platí ovšem podle § 1238 obč. zák. právní domněnka, že, pokud manželka neodporovala, svěřila manželu jako svému zákonnému zástupci správu svého jmění, ale manželka může mu ji odníti pouhým prohlášením. To se stalo v souzeném případě tím, že žalobkyně podala na svého manžela žalobu o vydání věcí, čímž mu vypověděla správu svého jmění. Tímto okamžikem pozbyl správu nad výbavou, nemůže si ji vůbec ponechat, nýbrž žalobkyně může nyní s tímto svým majetkem činiti, co chce; opodstatněna jest proto její žalobní žádost na vydání věcí jí patřících. Opustila-li žalobkyně důvodně či svémocně a protiprávně manželské spolužití, je pro posouzení tohoto případu úplně bezvýznamné (čís. 2284 sb. n. s.).

Čís. 10269.

Mezinárodní doprava železniční.

Předpis o uznání nedostatečnosti obalu odesílatelem na nákladním listu platí jen pro takové vady, jež při obvyklé manipulaci spojené s nakládáním a s výpravou zásilky jsou pro zřízence dráhy pouhým okem zpozorovatelné. Za následky vad, jichž zjištění vyžaduje zvláštních znaleckých zkušeností a vědomostí, ručí odesílatel.

(Rozh. ze dne 25. října 1930, Rv I 1864/29).

Vagonová zásilka španělského vína došla z Hamburku do Prahy tak poškozená, že několik sudů mělo proražená dna a obsah částečně vytekly. Nárok proti dráze na náhradu škody postoupil příjemce zásilky žalující pojišťovně, jež se domáhala na československém státu náhrady škody. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Soud zjistil, že španělské sudy, v nichž bylo víno uloženo, mají dno z úzkých destiček 8—10, silné asi 3 cm, mají mělký asi 1/2 cm hluboký zářez do dužin, mají obruče 40—45 cm široké a nejvýše 1 1/2 mm silné a že se při takových sudech snadno obruč vytáhne, dužiny povolí a není potřebí velkého nárazu, by se dno vrazilo do vnitřku sudu, a může se takové proražení dna státi i při obyčejném posouvání vozu, ba jest možné, že, když se sud válí na větší vzdálenost, může se dno samo ze zejku vysunouti. Podle § 86 druhý odstavec žel. dopr. ř. neručí dráha za škodu u zboží, které bylo k přepravě podáno nebalené, nebo v obalu nedostatečném, ačkoliv podle své povahy vyžaduje obalu na ochranu před ztrátou, úbytkem nebo poškozením při přepravě, za škodu, která vzejde z nebezpečí spojeného s tím, že obal chybí, nebo jest nedosta-

tečný. Podle třetího odstavce téhož § neručí dráha za škodu u zboží, jehož nakládání a vykládání obstarává odesílatel nebo příjemce podle předpisu tohoto řádu nebo podle tarifu nebo podle úmluvy s odesílatel-lem, pojaté do nákladního listu, za škodu, která vzejde z nebezpečí spo- jeného s nakládáním, vykládáním neb vadným naložením. Podle druhého odstavce § 86 žel. dopr. ř., mohla-li škoda vzejíti z některého nebezpečí označeného v prvním odstavci, platí domněnka, že z tohoto nebezpečí vzešla; této domněnky nemůže se dráha dovolávati, vzešla-li škoda jejím zaviněním. Ježto podle znalceva posudku může se při sudech ve Španěl- sku vyrobených, jimiž byly i sudy, v nichž víno do Prahy došlo, snadno obruč vytáhnouti a dužiny povolí, a není potřebí velkého nárazu, by se dno vrazilo dovnitř sudu a proražení takové může se státi i při obyčejném po- sunování vozu, ba i při pouhém válení sudu na větší vzdálenost může se ze zejku vysunouti, jest obal zboží, sudy, považovati za nedostatečný, který mohl býti příčinou škody, a platí domněnka, že z tohoto nebezpečí škoda vzešla. Domněnka ta mohla by býti vyloučena jen, kdyby bylo dokázáno, že škoda vzešla zaviněním dráhy, což však není nikterak prokázáno. Svědek L. sice udává, že slyšel při prohlížení vína mluvíti na dráze, že se při posunování vozu stal náraz, neví však ani, kdo to říkal a také nikým nebylo zjištěno, že se náraz takový, zejména náraz silnější, stal, a podle znalceva posudku může se proražení dna, i vrazení jeho dovnitř sudu, státi i při obyčejném posunování vozu. **O d v o l a c í s o u d** na- padený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y :** První soud vystihl správně význam předpisů § 86 žel. dopr. ř., správně čl. 31 m. ú. ž., pro tuto při a na základě bezvadných skutkových zjištění dospěl k názoru a pře- svědčení, že tu byl nedostatečný obal zboží, sudy, a že mohl tento obal býti příčinou škody. Pak ale se správně dovolává domněnky čl. 31 po- slední odstavce m. ú. ž. a § 86 (2) žel. dopr. ř., že z toho nebezpečí škoda vzešla, a předpisu téhož § odst. (3), že železnice nemůže použití těchto předpisů (čl. 31 a § 86), by se osvobodila od ručení, jen, vzešla-li škoda jejím zaviněním, které by musila dokázati žalobkyně. Ale také domněnku § 86 (2), správně čl. 31 poslední odstavce m. ú. ž., mohla žalobkyně vyvrátiti jen důkazem, že škoda podle okolností z nebezpečí toho nevzešla. Žalobkyně se o to sice pokusila, ale marně, ona nevedla o tom přesný důkaz, nýbrž snažila se to vyvrátiti zase jen domněnkami, že nelze »souditi« na normální otřesy při přepravě, nýbrž že jest »sou- diti« na velký mimořádný náraz, na který po případě také jen usuzuje znalec Z. i svědek bednář Z., takže prý »musil« býti velký, prudký náraz. Podle § 270 c. ř. s. lze vyvrátiti domněnku jen přesným důkazem, ni- koliv zase jen domněnkou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Jelikož podle posledního odstavce čl. 32 mezinárodní úmluvy čís. 186/92 ř. zák. platí zákonná domněnka, že škoda vznikla z vadného naložení, důkaz, že sudy byly naloženy bezvadně a podle předpisů, nebyl

uznán za zdařený, a naložení bylo obstaráno samým odesílatelem, po případě pobřežní správou v Hamburku na jeho účet a nebezpečí, jest železnice prosta ručení za škodu také podle čl. 31 čís. 3 M. Ž. Ú., na něžž se rovněž odvolávala. Tím již padá dovolací důvod nesprávného právního posouzení. Dovolání spatřuje je v tom, že odvolací soud sprostil žalovanou stranu ručení podle čl. 31 čís. 2 M. Ž. Ú., ač tento předpis předpokládá, že vadnost obalu byla odesílatelem uznána na nákladním listu, ale v souzeném případě není o nedostatečnosti sudů na nákladním listu zmínky. Ani v této příčině nelze dovolatelce přisvědčiti. Předpis o uznání nedostatečnosti obalu odesílatelem na nákladním listu platí podle čl. 9 M. Ž. Ú. jen pro vady znatelné, pro vady, které při obvyklé manipulaci spojené s nakládáním a výpravou zásilky jsou pro zřízence dráhy pouhým okem zpozorovatelné. Vady, jichž zjištění vyžaduje, jako v souzeném případě, zvláštních znaleckých zkušeností a vědomostí, jsou vadami zevně neznatelnými a platí o nich podle čl. 9 M. Ž. Ú. pravidlo, že ručí za všechny jejich následky odesílatel.

Čís. 10270.

Zaměstnanec nemůže se ani podle § 1162 b) obč. zák. ani podle § 29 zák. o obch. pom. domáhati na zaměstnavateli náhrady za dobu, kdy byl »vysazen z práce«, byla-li mu teprve pak dána výpověď.

(Rozh. ze dne 25. října 1930, Rv I 1886/29).

Žaloba zaměstnance proti zaměstnavateli o náhradu za předčasné vystoupení ze služby byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobce se domáhá na žalované firmě náhrady za předčasné vystoupení ze služby, a to platu za dobu od 16. března do 30. června 1928, a odůvodňuje žalobní nárok tím, že dne 16. března 1928 vystoupil ze zaměstnání u žalované firmy ve smyslu § 26. zákona o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910 čís. 20 ř. zák. Žalobní nárok opírá tedy o § 29 tohoto zákona a jeho předpokladem jest, že žalobce byl, jak tvrdí, obchodním pomocníkem ve smyslu téhož zákona. Nebyl-li jím, nýbrž, byl-li jen dělníkem, jak tvrdí žalovaná firma, bylo by žalobní nárok posuzovati podle §§ 1162 a 1162b) obč. zák. V tom i v onom případě mohl by však žalobní nárok jen tehdy býti uznán za důvodný, kdyby bylo prokázáno, že žalobce skutečně zrušil svůj služební poměr k žalované firmě z důležitého důvodu, který by ho opravňoval podle § 26 zák. o obch. pom. pokud se týče podle § 1162 obč. zák. k předčasnému vystoupení. Ze zjištění nižších soudů vůbec nevyplyvá, že žalobce k žalované firmě určitým a srozumitelným způsobem projevil, že zrušuje k ní služební poměr. Zjištěno bylo jen, že žalobce žádal dne 14. března 1928 přednostu dílen